ԱՐԱՐԱՏ

ARARAD DAILY NEWSPAPER Օրաթերթ ارارات جريدة يومية سياسية

72ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 83 (17795) | Կիրակի, 19 Ապրիլ 2009 | (4 էջ) | ԳԻՆ՝ 750 Լ.Ո.

ՄԱՄԼՈՅ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

Յոյն Ուղղափառ համայնքի Սուրբ Զատկուան տօնին առիթով եւ համաձայն մամլոյ սենտիքայի որոշումին՝ «Արարատ» լոյս պիտի չտեսնէ Երեքշաբթի, 21 Ապրիլ 2009-ին:

Մեր յաջորդ թիւը՝ Չորեքշաբթի, 22 Ապրիլ 2009-ին:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԸԼԷՅՄԱՆ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Կ՛ԱՌԱՋԱՐԿԷ ԵԳԻՊՏՈՍ - ՀԸԶՊԱԼԼԱ ՄԱԳԼՑՈՒՄԻՆ

Եգիպտոսի մէջ բացայայտըւած Հըզպալլայի հովանիին տակ գործող ընդյատակեայ ցանցին շուրջ ստեղծուած դատապարտումն ու զայրոյթը կրնայ միջ-արաբական յարաբերութիւններուն մէջ նոր խլըրտումներու դուռ բանալ: Արդարեւ, ձերբակալեալներուն հետ կատարուած հետաքննութիւնները կ՛ապացուցեն, որ բացայայտուած ցանցին ետին, Հըզպալլայի կողքին, կը գտնուին արաբական եւ շրջանային տարբեր պետութիւններ եւ կազմակերպութիւններ: Մագլցող լարուածութիւնը մեղմացնելու նպատակաւ, Հանրապետութեան նախագահ Միշէլ Սըլէյման եւս միացաւ Նեպիհ Պըրրիի՝ Եգիպտոսի եւ Հըզպալլայի միջեւ լարուածութիւնը մեղմացնելու ճիգերուն: Հըզպալլայի անունով խօսնակ մը ըսաւ, թէ կուսակցութիւնը հաւանութիւն տուած էր, Եգիպտոս պատուիրակ մը առաքելու նախագահ Միշէլ Սըլէյմանի առաջարկին: Պատուիրակութիւնը նախագահ Հիւսնի Մուպարաքին հետ հանդիպելով պիտի խնդրէ, որ հարցին լուծումը մնար իրաւական պարունակին մէջ, ու չդառնար քաղաքական նոր մագլցումի մը շարժառիթ : Հարցաքննութիւններուն ընթացքին, գլխաւոր ամբաստանեալ Սամի Շեհապ խոստովանած է Հըզպալլայի կողմէ Համասին զէնք առաքելու իրողութիւնը: Այս մասին ակնարկելով, արտաքին գործոց նախարար Ֆաուզի Սալլուխ յայտնեց, թէ Սամի Շեհապի հարցը շատ զգայուն եւ նուրբ պարագայ մը ըլլալով, զայն անհրաժեշտ է լրատուական աղբիւրներէն հեռու՝ դիւանագիտական ճամբաներով լուծել:

Միւս կողմէ, Եգիպտոսի արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնական խօսնակ՝ Հուսամ Զեքի ընդգծեց, որ իր երկիրը չէր կրնար այս հարցին շուրջ որեւէ կազմակերպութեան կամ այլ երկրի հետ սակարկութեան մէջ մտնել: Զեքի շեշտեց, որ Հըզպալլա ծրագրած էր զանազան քայլամիջոցներով ապակայունացնել Եգիպտոսը: Խօսնակը ըսաւ, որ ձերբակալեալները անխըտիր պիտի կրեն իրենց արժանի պատիժը:

Միացեալ Նահանգներու պետական քարտուղարութեան խօսնակ Ճորճ Սոլըվըն ըսաւ, թէ Ուաշինկթընի համար Հըզպալլա կը մնայ ահաբեկչական կազմակերպութիւն մը: Սոլըվըն, Ուաշինկթընի զօրակցութիւնը յայտնեց Եգիպտական իշխանութիւններուն որդեգրած քայլերուն, եւ դատապարտեց Հըզպալլայի կատարած խափանարարութիւնը: Այս ծիրին մէջ, իսրայէլեան աղբիւրներ հաղորդեցին, թէ Եգիպտոսի գաղտնի սպասարկութեան ղեկավար Օմար Սըլէյման յառաջիկայ Չորեքշաբթի օր պիտի այցելէ Իսրայէլ, եւ խորհըրդակցութիւններու շարք մը

պիտի ունենայ իսրայէլեան ապահովական կառոյցներու ներկայացուցիչներուն հետ: Իսրայէլեան «Հաարէց» օրաթերթը իր այսօրուան համարով գրած է, թէ արաբական միջնորդական պատուիրակութիւն մը կը նախատեսուի, որ յառաջիկայ ժամերուն այցելէ Եգիպտոս, Հըզպալլայի անունով՝ նախագահ Հիւսնի Մուպարաքէն պաշտօնապէս ներողութիւն խնդրելու նպատակաւ: Եգիպտական աղբիւր մը ամբողջութեամբ հերքեց այս լուրին իրողութիւնը, ընդգծելով, որ Գահիրէ չքմեղանքներու անհրաժեշտութիւնը չէր տեսներ, որովհետեւ ծրագրաւորուած դաւադրութիւնը ներողութեան մը պարունակէն շատ աւելի լուրջ ու ծանր հետեւանքներ պիտի ունենար Եգիպտոսի ազգային անվըտանգութեան վրայ:

ՄԱԿ-Ը ՄԱՅԻՍԻՆ ՊԻՏԻ ՔՆՆԱՐԿԷ ԹԻՒ 1559-Ի ԸՆԹԱՑՔԸ

ՄԱԿ-ը յառաջիկայ Մայիսին պիտի քննարկէ թիւ 1559 բանաձեւին գործադրութեան շուրջ ՄԱԿ-ի ընդհանուր քարտուղար Պան Քի Մունի յատուկ ներկայացուցիչ Թերի Ռոտ Լարսընի ներկայացնելիք տեղեկագիրը: Նշենք, թէ բանաձեւին գործադրութեան մասին Լարսընի ներկայացնելիք տեղեկագիրը, անոր՝ բանաձեւին ծնունդէն ետք 9-րդը պիտի ըլլայ: Նախքան Ապահովութեան Խորհուրդի անդամներուն կողմէ տեղեկագիրին քննարկումը, ՄԱԿ-ի Ապահովութեան Խորհուրդի նախագահութիւնը, Ապրիլ 27-ին իր մնայուն անդամներուն օրինակներ պիտի բաժնէ, որպէսզի վերջիններս իրազեկ դառնան տեղեկագիրին մանրամասնութիւններուն:

ԸՍՏ ՍԻՆԻՈՐԱՅԻ, ՊԻՒՏՃԷԻ ՎԱՒԵՐԱՑՈՒՄԸ ՄՕՏԱԼՈՒՏ Է

Սայտայէն վերադառնալէ ետք, լրագրողներուն հետ ունեցած իր առաջին զրոյցին ընթացքին, վարչապետ Ֆուատ Սինիորա շեշտեց խորհրդարանի ընտրութիւնները դեմոկրատական եւ թափանցիկ պայմաններու տակ կատարելու անհրաժեշտութիւնը: Ան նաեւ ընդգծեց, 2009-ի պետական պիւտճէն ամենամօտ ժամանակամիջոցին վաւերացնելու իր նախանձախնդրութիւնը:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ՇՈՒԷՅՖԱԹԻ ՄԷՋ

Այսօր՝ Կիրակի, Շուէյֆաթի մէջ տեղի պիտի ունենայ Ուալիտ Ճոմպլաթի եւ Թալալ Արսլանի հովանաւորութեան տակ՝ շրջանի բնակիչներուն եւ քաղաքական հոսանքներուն միջեւ հաշտութեան հանդիպում մը: «Շուէյֆաթի միասնական ընտանիքներու հաշտութիւն» կարգախօսին տակ տեղի ունենալիք այս հաւաքը արդիւնք է Ընկերվար Յառաջդիմական կուսակցութեան նախագահ Ուալիտ Ճոմպլաթի եւ Մարմնակրթութեան ու երիտասարդական հարցերու նախարարին բանեցուցած համատեղ ջանքերուն: Հաւաքի ընթացքին, խօսք առնելով, Ճոմպլաթ եւ Արսլան պիտի արժեւորեն հաշտութիւնը ամրապնդելու եւ այլ շրջաններու մէջ տարածելու անհրաժեշտութիւնը :

ՎԵՆՍԸՆԹԻ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ ՊԻՏԻ ՉՈՒՆԵՆԱՅ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Միջազգային դատական ատեանի բանբեր մը յայտնեց, թէ Ռոպին Վենսընթի հրաժարականը վերջնական էր, եւ հնարաւոր չէր վերանայիլ: Այսուհանդերձ, ըստ բանբերին՝ Վենսընթ, մինչեւ Յունիսի վերջաւորութիւնը պիտի շարունակէ կատարել իր պարտականութիւնները: Միջազգային դատական ատեանը լծուած է նշանակելու նոր վարիչ մը: Նշենք, թէ Ռոպին Վենսընթ, միջազգային դատական ատեանի վարիչի պաշտօնը ստանձնած էր անցնող Մարտին: Արդարութեան նախարար Իպրահիմ Նաժար յայտնեց, թէ Վենսընթի հրաժարականը որեւէ անդրադարձ պիտի չունենայ միջազգային դատական ատեանին աշխատանքներուն վրայ, ոչ ալ չորս սպաներուն ճակատագիրին վրայ:

ՍՈՒՐԻԱ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՍԱՏԻՔԸ

Լիբանանեան «ՍաՖիր» օրաթերթին համաձայն, սուրիական իշխանութիւնները «Ինթէրփոլ»էն պաշտօնապէս պահանջած են օրերս Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններուն մէջ ապաստանած Զուհէյր Սատիքը: Նշենք, թէ սուրիական եւ լիբանանեան իշխանութիւնները բազմիցս ձերբակալութեան հրամանագիր արձակած են Սատիքի դէմ, կեղծ վկայութիւններ, զրպարտութիւններ եւ ամբաստանութիւններ կատարած ըլլալու համար:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ՝ 1909-Ի ԱՏԱՆԱՅԻ ՋԱՐԴԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկը հաղորդած է, թէ Ապրիլ 20-21ին պիտի կայանայ միջազգային գիտաժողով՝ նուիրուած 1909ի Ապրիլին Օսմանեան կայսրութեան Ատանայի նահանգին մէջ կատարած հայկական կոտորածներու հարիւրամեայ տարելիցին:

Զեկոյցներով հանդէս պիտի գան գիտաժողովի հարցերով զբաղող պատմաբան մասնագէտներ՝ Հայաստանէն, Իտալիայէն, Հունգարիայէն, Աւըստրիայէն, Ֆրանսայէն, Ամերիկայէն եւ Շուէտէն:

Երկօրեայ գիտաժողովի ծիրէն ներս բանախօսները առիթ պիտի ունենան վերլուծելու 1909ի գարնան տեղի ունեցած հայկական կոտորածներու դրդապատճառները, հետեւանքները, ինչպէս նաեւ անոնց միջազգային արձագանգները, երբ 1908ի երիտթուրքերու յեղաշրջումը բարեփոխումներու որոշակի յոյսեր, նաեւ մահմետականներու եւ քրիստոնեաներու իրաւահաւասարութեան կոչեր յառաջացուցած էր կայսրութեան քրիստոնեայ փոքրամասնութիւններուն մօտ, եւ որոնք սակայն շուտով մարեցան Ատանայի եւ անոր շրջակայքի հայ բնակչութեան դաժան կոտորածներէն ետք:

Ատանայի կոտորածը դարձաւ Օսմանեան կայսրութեան կողմէ՝ հայ բնակչութեան դէմ պետականօրէն կազմակերպըւած եւ իրագործուած ցեղասպանական քաղաքականութեան խորհրդանշական նախերգանքը:

ԸՆՏՐԱԿԱՆ ԽՃԱՆԿԱՐ

Լրատուական եւ քաղաքական շրջանակներ կը շարունակեն իրենց զարմանքը արտայայտել՝ Մեթնի ընտրաշրջանին մէջ, իր թեկնածութիւնը յետս կոչելու պետական նախարար Նեսիպ Լահուտի որոշումին: Լահուտի մօտիկ շրջանակներ դիտել կու տան, որ պետական նախարարը սոյն քայլին դիմած էր Միշէլ Մըրի կողմէ թոյլ տրուած «փրոթոքոլային» լուրջ սխալի մը հետեւանքով: Մեթնի ընտրաշրջանի ընտրացանկերուն մասին խօսելով, երեսփոխան Անթուան Զահրա յայտարարեց, թէ Փաղանգաւոր կուսակցութիւնն էր այդ շրջանի տիրական հեղինակութիւնը, եւ ոչ՝ Միշէլ Մըրը: Դարձեալ ընտրական մթնոլորտին մէջ մնալով, Փաղանգաւոր կուսակցութեան եւ Լիբանանեան Ուժերուն միջեւ անհամաձայնութիւնները պատճառ կը դառնան, որ Քասրուանի ընտրաշրջանին մէջ ուշանայ այսպէս կոչուած «անկախականներ»ու ընտրացանկին յայտարարութիւնը: Միւս կողմէ, Թրիփոլիի մէջ, ՍաՖատի-Հարիրի- Միքաթի համախոհական ընտրացանկին յայտարարութիւնը կը սպասէ Ռոպէր Ֆատէլի թեկնածութեան ճակատագիրին: Կ՛ըսուի, թէ նախարար Մուհամմէտ ՍաՖատի կը զօրակցի Անթուան Հապիպի թեկնածութեան, սակայն ուրիշներ աւելի նպատակայարմար կը գտնեն Ռոպէր Ֆատէլի թեկնածութիւնը:

Երէկ յետմիջօրէին, Պաթրունի մէջ, ժողովրդային հաւաքի մը ընթացքին, յայտարարուեցաւ Մարտ 14-ի ուժերուն ընտրացանկը: Ընտրացանկը ընդգրկեց Պութրոս Հարպի, Անթուան Զահրայի անունները:

Խորհրդարանական մեծամասնութեան աղբիւրներ կը հաւաստիացնեն, թէ Պաապտայի մէջ Մարտ 14-ի ուժերը ներկայացնող ընտրացանկը պիտի յայտարարուի Կիրակի, 26 Ապրիլին:

ՀԱՅ-ԹՐՔԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ՝ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԿԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆԵՐՈՒ ՏԵՍԱՆԿԻՒՆԷՆ

Հայաստանի արտաքին գործոց երկու նախկին նախարարներ Վարդան Օսկանեան ու Րաֆֆի Յովհաննիսեան, առանձին ելոյթներով անդրադարձած են հայ-թրքական յարաբերութիւններուն եւ իրենց գնահատականը տուած՝ ընթացող բանակցութիւններուն մասին:

Նախկին նախարար, այժմ «Սիվիլիթաս» վերլուծական կեդրոնի ղեկավար Վարդան Օսկանեան, իր «Անաւարտ տասնամեակ» գիրքի շնորհահանդէսին առիթով խօսած է լրագրողներու հետ ու անդրադառնալով հայ-թրքական յարաբերութիւններուն՝ յայտնած է, թէ երկխօսութիւնը զինք չի գոհացներ եւ թէ իր կարծիքով, շեշտադրումները փոխելու անհրաժեշտութիւն կայ:

Վարդան Օսկանեան նկատած է, որ այս հարցին գծով ինք նախապէս աւելի լաւատես էր, քան այսօր: Պատճառն այն է, որ որոշ ժամանակ առաջ Հայաստանէն ու Թուրքիայէն հնչող ազդակները նախկին նախարարին համահունչ թուացած են, իսկ այսօր, անոնց համադրումէն լաւ հոտ չի փչեր: Օսկանեանի խօսքով, այսօր հրապարակի վրայ մէկ կողմէ Էրտողանի ու Կիւլի յստակ յայտարարութիւններն են այն մասին, որ առանց Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրի լուծման սահմանի բացումը անկարելի է, իսկ միւս կողմէ՝ հայկական կողմը կը յայտարարէ, որ յառաջընթաց կայ: Ուրեմն, եթէ համադրելու ըլլանք, նախկին նախարարին պատկերացումով, այնպէս դուրս կու գայ, որ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը հայ-թրքական բանակցութիւններու օրակարգին վրայ է:

Ըստ Օսկանեանի, հայ-թրքական երկխօսութիւն եղած է նաեւ իր պաշտօնավարման ընթացքին, սակայն՝ գաղտնի:

«Այն ժամանակ հրապարակային չէր: Այսօր բովանդակութիւնը նոյնն է, բայց՝ հրապարակային», նշած է նախկին նախարարը ու ներկայացուցած իր գնահատականը ներկայ գործընթացին վերաբերեալ:

Ըստ Օսկանեանի, Թուրքիան կրնայ երկար ձգձգել այդ երկխօսութիւնը՝ յստակ արդիւնքներու ուղղութեամբ որեւէ շահագրգռուածութիւն չցուցաբերելով, փոխարէնը՝ գործընթացը իր շահերուն ծառայեցնելու համար:

Օսկանեան նկատած է, որ եթէ կայ փաստաթուղթի նախագիծ, որուն մասին տեղեկատուութիւն եղած է ու երկու կողմերն ալ չեն հերքած այդ լուրերը, կը նշանակէ, որ այդ փաստաթուղթը աւելի շատ պիտի ծառայէ Թուրքիոյ շահերուն, որովհետեւ Թուրքիան կրնայ զայն շեփորահարել ու քաղաքական շահ ապահովել թէ՛ Եւրոպայի մաս կազմելու հարցին, թէ՛ Ցեղասպանութեան հարցին եւ թէ՛ ԼՂ հիմնահարցի կարգաւորման մէջ: Եթէ ինք այսօր ըլլար արտաքին գործոց նախարար, Օսկանեան յստակ ժամանակ կու տար Թուրքիոյ ու արդիւնք չստանալու պարագային՝ կա՛մ դադրեցնել այս գործընթացը կա՛մ տեղափոխել ոչ հրապարակային դաշտ: Ըստ Օսկանեանի, հայ-թրքական յարաբերութիւններու պարագային, ճիշդ մօտեցումը գաղտնի բանակցութիւններն են, որուն շնորհիւ հնարաւոր կ՚ըլլայ հասկնալ, թէ Թուրքիան որքանո՛վ անկեղծ է:

Երէկ, իր քաղաքական գործունէութեան հետագայ ընթացքը բացատրելու նպատակով հրաւիրած մամլոյ ասուլիսին ընթացքին, Հայաստանի արտաքին գործոց առաջին նախարար Րաֆֆի Յովհաննիսեան եւս կարեւոր տեղ տուած է հայ-թրքական բանակցութիւններու իր գնահատականներուն:

Յովհաննիսեան յիշեցուցած է, որ Թուրքիան ինքն է, որ միակողմանիօրէն փակած է հայ-թրքական սահմանը՝ խախտելով միջազգային իրաւունքի բոլոր գործող կանոնները եւ Կարսի պայմանագիրը, որուն վրայ Թուրքիան կը հիմնուի՝ իր արեւելեան սահմանը ճշդելու համար:

«Իրենց գործն է, եթէ ուզում են բացել, թո՛ղ բացեն, բայց պէտք է բացառենք, որ Թուրքիայի սահմանի բացումը օգտագործուի ինչ որ յաւելեալ զիջումներ գործելու համար», զգուշացուցած է Րաֆֆի Յովհաննիսեան: Աչալուրջ հետեւելով բոլոր զարգացումներուն՝ Յովհաննիսեան անոնց մէջ վտանգներ կը տեսնէ Հայաստանի համար:

«Ես զգում եմ, որ այո՛, Հայաստանի իշխանութիւնը արժանաւոյնս չի հետապնդել Հայաստանի պետական շահն այս ուղղութեամբ: Վարչապետի մակարդակով անցած շաբաթ ի՞նչ լսեցինք, որ արդէն Թուրքիայի հանրապետութիւնը, որը ընտրուել է ՄԱԿի Անվտանգութեան խորհրդի անդամ, ուզում է այնտեղ Հայաստանը տեսնել՝ որպէս օկուպանտ (բռնագրաւող-խմբ.), որպէս բռնազաւթիչ: Այդ մարդուն ես շատ լուրջ եմ վերաբերւում: Սա ընդդիմութեան առաջնորդը չէ, սա լրագրող, վերլուծաբան չէ, սա շահերի բախումով եւ կողմնակալութեամբ տառապող միջազգային ճգնաժամային խումբ չէ, այլ՝ Թուրքիայի վարչապետը: Մենք միշտ պէտք է աչալուրջ լինենք այն քաղաքական լուծումների եւ հնարաւորութիւնների նկատմամբ, որտեղ Կարսի եւ Մոսկուայի պայմանագրի ժամանակակից կրկնութեան վտանգը կայ: Եւ կարծում եմ, որ ամէն դէպքում այդ վտանգի ուրուագծերը երեւում են», յայտնած է Ժառանգութիւն կուսակցութեան հիմնադիր Րաֆֆի Յովհաննիսեանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆԱԽԱԳԱՀԸ ՍՏՈՐԱԳՐԵՑ Վ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆԻ ԱՆՈՒԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿԻ ՈՐՈՇՈՒՄ

Հայաստանի նախագահի մամլոյ գրասենեակը հաղորդած է, թէ մեծահամբաւ գիտնական Վիքթոր Համբարձումեանի յիշատակը յաւերժացնելու, ինչպէս նաեւ անոր գիտական ժառանգութեան զարգացումը խթանելու նպատակով, Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանի կողմէ ստորագրուած հրամանագիրով հիմնուած է Հայաստանի ազգային հերոս, ակադեմական Վիքթոր Համբարձումեանի անուան միջազգային գիտական մրցանակ, որ պիտի շնորհուի աստղագիտութեան, ինչպէս նաեւ բնագիտութեան եւ ուսողութեան բնագաւառներուն մէջ աչքառու գիտական աշխատանքին համար, անկախ գիտնականին քաղաքացիութենէն: